dosarul nr. 5r-390/23
(4-23008964-12-5r-18012023)

**H O T Ă R Â R E**
*în numele Legii*

**07 iulie 2023** **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Cușcă Liliana
Grefier Zaborot Natalia

*Cu participarea:*
avocatului Guzun Aurel

*În lipsa:*
agentului constatator Pîslari Ion
contravenientului Guzun Silvia

judecând în ședință publică contestația depusă de către contravenienta Guzun Silvia, *a.n. *****, IDNP: *****, domiciliată în *****,* împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 807903 și deciziei agentului constatator din 12 decembrie 2022 în baza art. 240 alin. (1) Cod contravențional,

**A C O N S T A T A T:**

**1.** La 27 decembrie 2022, contravenienta Guzun Silvia a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 807903 și deciziei agentului constatator din 12 decembrie 2022 în baza art. 240 alin. (1) Cod contravențional.

În susținerea contestației a indicat că, la data de 12 decembrie 2022 în jurul orelor 15:20, aflându-se pe *****, în apropiere de parcul Alunelul a parcat automobilul la volanul căreia se afla de model *****cu n/î *****. A parcat automobilul la parcarea care era destinată pentru autovehiculele de rută. Imediat cum a coborât din mașină s-a apropiat și Poliția de Patrulare, invocând că aproximativ la orele 13:00 a fost efectuat un apel telefonic la 112 cu plângerea precum că în spațiu special amenajat pentru parcarea autovehiculelor de rută sunt parcate automobile neregulamentar.

A precizat că în afară de mașina acesteia mai erau parcate alte 3 automobile de mai mult timp. A comunicat agentului constatator că a parcat mașina chiar în acest moment, și respectiv automobilul acesteia nu a căzut sub incidența apelului telefonic la 112, și imediat poate să parcheze mașina în alt loc, la care agentul nici nu a reacționat.

A indicat că agentul constatator a încadrat acțiunile acesteia ca parcarea neregulamentară cu ignorarea prevederilor indicatorului rutier 5.6.1 stație pentru vehiculele de rută, încadrând acțiunile în prevederile art. 240 alin. (1) Cod contravențional.

A punctat că agentul constatator nu i-a explicat drepturile şi obligaţiile, şi nici nu i-a adus la cunoştinţă că poate să consemneze în procesul-verbal careva obiecţii. Ultima refuzând să semnez procesul-verbal, a semnat doar că a primit copia acestuia.

Cu cele imputate nu este de acord, din motiv că agentul constatator a dat o încadrare juridică greşită acţiunilor acesteia, or în contextul dat o persoană nu poate fi sancţionată pentru o contravenţie a cărei fapte i s-a dat o încadrare juridică greşită.

A menţionat că pentru a stabili corect încadrarea juridică trebuie să existe concordanţă deplină între fapta săvârşită de contravenient şi norma materială contravenţională, precum şi în raport cu dispoziţiile general aplicabile faptei comise. Astfel, încadrarea juridică are o importantă deosebită, deoarece se asigură desfăşurarea în limitele legii a represiunii contravenţionale şi constituie o garanţie a respectării drepturilor legitime ale persoanelor.

Solicită admiterea contestaţiei cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 807903 şi deciziei agentului constatator din 12 decembrie 2022 în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional.

**2.** Avocatul Guzun Aurel, fiind prezent în şedinţa de judecată şi acţionând în vederea apărării drepturilor şi intereselor contravenientei, a solicitat admiterea contestaţiei, considerând că fapta săvârşită de către contravenientă a fost încadrată greşit, or, în cazul dat a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie în baza art. 240 Cod contravenţional, pe când acţiunile contravenientei se încadrează în baza art. 238 Cod contravenţional. Consideră că circumstanţele de fapt şi de drept au fost invocate pe deplin în contestaţie, pe care o susţine pe deplin.

Solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie, a deciziei agentului constatator şi încetarea procesului contravenţional în privinţa contravenientei.

**3.** În şedinţa de judecată agentul constatator cât şi contravenienta nu s-au prezentat, fiind citaţi legal despre data, locul şi ora examinării contestaţiei, nu au solicitat examinarea cauzei în lipsă şi nu au comunicat motivul imposibilităţii de a se prezenta, fapt pentru care în baza art. 455 alin. (2), (3) Cod contravenţional, instanţa a considerat posibilă examinarea contestaţiei în lipsa acestora.

**4.** Examinând materialele cauzei în raport cu normele legale aplicabile speţei, instanţa consideră contestaţia depusă de contravenienta Guzun Silvia pasibilă admiterii, din următoarele considerente.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 807903 şi deciziei agentului constatator din 12 decembrie 2022, Guzun Silvia a fost supusă sancţiunii contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 18 unităţi convenţionale, echivalentul a 900 lei, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 4471 alin. (8).

Contravenienta Guzun Silvia şi–a realizat acest drept, prin contestarea procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 807903 din 12 decembrie 2022, în termenii stabiliţi.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 807903 din 12 decembrie 2022, Guzun Silvia este învinuită de faptul, că la data de 12 decembrie 2022, ora 14:30, în mun. *****, conducând automobilul de model *****cu n/î *****, a parcat automobilul neregulamentar, ignorând prevederile pct. 25, indicatorul 5.6.1. a Regulamentului circulaţiei rutiere, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (*a se vedea Ziliberberg împotriva Moldovei, § 35, din 01 februarie 2005; Angel împotriva României, § 52, din 04 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994*).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţională desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator.

În asemenea situaţie, în vederea respectării garanţiilor sus indicate, instanţa de judecată a verificat legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 807903 din 12 decembrie 2022.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă în vederea asigurării respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripţiilor

legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

În hotărârea Curţii Constituţionale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 şi 461 din Codul contravenţional, § 38, Înalta Curte a statuat, că *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competenţa de a constata şi de a sancţiona faptele contravenţionale, se bucură de prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu*. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigenţele de fond şi de formă.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 807903 din 12 decembrie 2022, Guzun Silvia, la data de 12 decembrie 2022, ora 14:30, în mun. *****, conducând automobilul de model *****cu n/î. *****, a parcat automobilul neregulamentar, ignorând prevederile pct. 25, indicatorul 5.6.1. Regulamentului circulaţiei rutiere, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional.

Potrivit prevederilor Codului contravenţional în vigoare la data săvârşirii faptei, art. 240 alin. (1) Cod contravenţional (în redacţia Legii nr. 56 din 09.04.2021, în vigoare 14.05.2021), se incriminează fapta de *nerespectare de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere şi de sens obligatoriu, a indicatoarelor de informare privind locul de staţionare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilităţi, privind direcţia permisă de deplasare, a marcajului rutier al drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulaţie, dreptului privind delimitarea benzilor de circulaţie pe sens opus şi a celor destinate vehiculelor de rută, a marcajului rutier al locului de staţionare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilităţi, nerespectarea regulilor de circulaţie privind începerea deplasării şi schimbarea direcţiei de mers, privind poziţia pe carosabil, privind depăşirea vehiculelor, privind traversarea intersecţiilor şi a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor şi al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigenţelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiţii de vizibilitate redusă.*

Totodată, potrivit art. 240 alin. (1) Cod contravenţional (în redacţia Legii nr. 35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023) se incriminează fapta de *nerespectare a de către conducătorul vehiculului a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere şi de sens obligatoriu, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulaţie şi a celui destinat vehiculelor de rută.*

Astfel, se reţine că art. 240 alin. (1) din Codul contravenţional, este o normă de blanchetă, care se aplică pentru încălcarea prevederilor normative a Regulamentului circulaţiei rutiere, altele decât staţionarea sau parcarea în locuri interzise, pentru comiterea cărora se angajează răspunderea în baza art. 238 alin. (2) Cod contravenţional.

Respectiv, agentul constatator a făcut referire la art. 240 Cod contravenţional, care ar fi fost încălcat de către contravenientul Guzun Silvia, cu toate că fapta comisă presupune *„parcarea automobilul neregulamentar, ignorând prevederile pct. 25, indicatorul 5.6.1. Regulamentului circulaţiei rutiere”.*

Potrivit pct. 25 din Regulamentul circulației rutiere, indicatoarele rutiere instalate pe drumurile publice se divizează în indicatoare de:

a) avertizare;

b) prioritate;

c) interzicere și restricție;

d) sens obligatoriu;

e) informare și orientare;

f) informare suplimentară (panouri adiționale).

La fel, indicatorul 5.6.1. din Regulament semnalizează stația pentru vehiculele de rută

Ca urmare a examinării procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 807903 din 12 decembrie 2022, instanța de judecată constată că indicii calificativi a elementelor constitutive ale faptei contravenționale descrise la (rubrica nr. 6) a procesului-verbal cu privire la contravenție – *„parcarea automobilul neregulamentar, ignorând prevederile pct. 25, indicatorul 5.6.1. Regulamentului circulației rutiere”,* nu corespunde încadrării juridice efectuate de către agentul constatator în baza art. 240 alin. (1) Cod contravențional nici în redacția Legii la momentul comiterii faptei, și nici în redacția Legii nr. 35 din 02.03.2023, în vigoare 06.07.2023.

Instanța de judecată ține să accentueze, că domeniul contravențional a fost asimilat *„acuzațiilor în materie penală*”, în înțelesul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Ziliberberg v. Moldova, 01 februarie 2005, § 35; Anghel v. România, 04 octombrie 2007, § 52*). Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil.

Pornind de la considerentele menționate, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție este similar actului de învinuire, iar faptele imputate de către agentul constatator contravenientului, trebuie să fie clare, în așa măsură încât persoana acuzată să înțeleagă esența învinuirii aduse și ulterior să își poată pregăti apărarea.

Sfera de aplicare a art. 6 § 3 lit. a) trebuie apreciată, în special, în lumina dreptului mai general la un proces echitabil, garantat la art. 6 § 1 din Convenție. În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui inculpat și, prin urmare, cu privire la încadrarea juridică pe care instanța ar putea să o rețină împotriva acestuia, este o condiție esențială a echității procedurii (*Pélissier și Sassi împotriva Franței (MC), pct. 52;Sejdovic împotriva Italiei (MC), pct. 90*).

Există o legătură între literele a) și b) ale art. 6 § 3, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie să fie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-și pregăti apărarea (*Pélissier și Sassi împotriva Franței (MC), pct. 54; Dallos împotriva Ungariei, pct. 47*).

Art. 6 § 3 lit. a) exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării persoanei în cauză cu privire la „acuzația” care i se aduce. Actul de acuzare joacă un rol hotărâtor în trimiterea în judecată: de la comunicarea acuzațiilor, persoana învinuită este oficial înștiințată în scris cu privire la baza juridică și factuală a acuzațiilor care i se aduc (*Kamasinski împotriva Austriei, pct. 79; Pélissier și Sassi împotriva Franței (MC), pct. 51*).

Art. 6 § 3 lit. a) din Convenție recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat nu numai cu privire la „cauza” acuzației, adică faptele materiale de care este acuzat și pe care se bazează acuzația, dar și la „natura” acuzației, **adică încadrarea juridică a faptelor în cauză** (*Mattoccia împotriva Italiei, pct. 59; Penev împotriva Bulgariei, pct. 33 și 42, 7 ianuarie2010*).

Având în vedere deziderate expuse, instanţa de judecată mai notează că la examinarea contestaţiei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie, care reprezintă o cale de atac, nu are competenţa de a completa din oficiu actul de acuzare cu circumstanţe în fapt sau în drept pentru a-l justifica, urmând să examineze cauza contravenţională în limitele învinuirii aduse de către agentul constatator, fără a crea o situaţie defavorabilă persoanei învinuite.

Prin urmare, raportând împrejurările de fapt stabilite la circumstanţele de drept descrise, instanţa apreciază procesul-verbal cu privire la contravenţie ca fiind vicios întocmit, cu neglijarea exigenţelor stabilite de legea contravenţională la art. 443 alin. (1) lit. e) Cod contravenţional, potrivit căruia *procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei*.

În conformitate cu art. 445 alin. (1), (2) Cod contravenţional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Ţinând cont de principiul *nullum crimen et nulla poena sine lege* (nicio infracţiune şi nicio pedeapsa în afara legii), sancţiunea aplicată urmează să se întemeieze pe un act normativ, pornind de la dispoziţiile art. 443 alin. (1) lit. e) Codul contravenţional care prevede, *inter alia*, că procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională.

Din conţinutul prevederilor normei sus-citate, se desprinde că agentul constatator urmează să realizeze încadrarea juridică a faptei pe baza indicilor calificativi descrişi în fapta contravenţională, întrucât raţiunea instituirii acesteia a fost de a permite instanţei cercetarea legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie prin stabilirea faptelor materiale şi verificarea încadrării juridice, precum şi a echităţii sancţiunii aplicate. În lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei, instanţa de judecată nu poate exercita controlul de legalitate şi temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, intervenind *uno icto* nulitatea absolută a acestuia.

Având în vedere că în procesul-verbal nu a fost indicată corect încadrarea juridică a faptelor redate în speţă, instanţa de judecată consideră de cuviinţă de a admite contestaţia, şi de a dispune încetarea procesului contravenţional în privinţa lui Guzun Silvia în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, din motivul nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, prevăzut la art. 445 alin. (1) Cod contravenţional.

Conform art. 461 Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la articolele 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

**5.** Faţă de cele ce preced, în conformitate cu art. 445, 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

**H O T Ă R Ă Ş T E:**

Se admite contestaţia depusă de către contravenienta Guzun Silvia, *a.n. *****, IDNP: *****, domiciliată*****,* împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 807903 şi deciziei agentului constatator din 12 decembrie 2022 în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional.

Se constată nulitatea procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 807903 întocmit în privinţa lui Guzun Silvia în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional şi decizia agentului constatator de sancţionare din 12 decembrie 2022, prin care Guzun Silvia a fost sancţionată în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 18 unităţi convenţionale, echivalentul a 900 lei şi 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravenţional pornit împotriva lui Guzun Silvia în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

**Preşedintele şedinţei,**
**Judecător** **Cuşcă**
**Liliana**